

DÖVLƏT SATINALMALARININ YENİ QAYDALARI

14 iyul 2023-cü il tarixində qəbul edilmiş 988-VIQ sayılı, *Dövlət Satınalmaları haqqında, Qanun Malların, Tikintilərin və Xidmətlərin Satınalmaları haqqında 1994-cü il UNCITRAL Nümunəvi Qanununa* əsaslanan eyni ad və mövzulu 245-IIQ sayılı 2001-ci il Qanununu əvəz edir. 1994-cü il Nümunəvi Qanunun *Dövlət Satınalmaları haqqında UNCITRAL Nümunəvi Qanunu (2011)* ilə əvəz olunması ölkəmizin yerli mülahizələrlə birgə yeni Qanunun qəbul edilməsini diktə etmişdir.

Dövlət satınalmaları, dövlət orqanları, büdcədən kənar dövlət fondları, publik hüquqi şəxslər, və dövlətin nəzarət etdiyi hüquqi şəxslərin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən malların, işlərin və ya xidmətlərin əldə edilməsi prosesidir. Dövlətin ən azı 30 faiz səviyyəsində nəzarət etdiyi qurumlara tətbiq edilən əvvəlki Qanundan fərqli olaraq, yeni Qanun nəzarətin bu və ya digər həddini müəyyən etmir.

Satınalma metodları aşağıdakılardır: (i) açıq tender; (ii) iki mərhələli tender; (iii) qapalı tender (məxfi və ya xüsusi satınalmalar üçün istifadə olunur və ən azı üç təchizatçının iştirakını tələb edir); (iv) kotirovka sorğusu; və (v) bir mənbədən satınalma (satınalma predmetinin unikal xüsusiyyəti olduqda və ya təcili və ya məxfi satınalmalarda istifadə olunur). Satınalma metodu Qanunun tələblərindən asılı olaraq müvafiq satınalma təşkilatı tərəfindən müəyyən edilir.

Beləliklə, ehtimal olunan qiymət 100.000 manat və ondan artıq olduqda, satınalmalar açıq tender və ya iki mərhələli tender metodu ilə keçirilir.

Ehtimal qiymətindən asılı olmayaraq, aşağıdakı satınalma metodları yalnız İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti razılığı ilə istifadə edilə bilər:

- qapalı tender;
- bir mənbədən satınalma metodu; və
- çərçivə sazişinin bağlanması ilə nəticələnən açıq tender və ya kotirovka sorğusu metodları.

Xidmət qeyd olunan razılığın verilməsi ilə bağlı müraciətlərə 20 iş günü ərzində baxır.

Satınalma metodundan asılı olmayaraq, dövlət satınalmaları prosesi qalibin seçilməsi və satınalma müqaviləsinin bağlanması prosedurlarının aparılmasına məsul olan satınalma komissiyası kimi tanınan müvəqqəti işçi qrupunun yaradılmasını nəzərdə tutur.

Qanun dövlət satınalmalarının mərhələlərini müəyyən edir: (i) planlaşdırma və qiymətqoyma; (ii) komissiyanın yaradılması; (iii) təchizatçıların əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi və sənədlər toplusunun hazırlanması; (iv) şərtlər toplusunun hazırlanması; (v) elanın yerləşdirilməsi və dəvətlərin göndərilməsi; (vi) təkliflərin qəbulu və açılması; (vii) təkliflərin qiymətləndirilməsi; (viii) nəticələr haqqında yekun protokolun hazırlanması; (ix) çərçivə sazişinin bağlanması; (x) təklifin akseptinə dair və satınalma müqaviləsinin təchizatçıya çatdırılması barədə bildiriş; (xi) müqavilənin imzalanması, icra təminatı; (xii) sazişin qüvvəyə minməsi; və (xiii) hesabatın hazırlanması.

Əvvəlki Qanunun dövlət satınalmalarının yalnız Vahid Portal, <https://etender.gov.az/>, vasitəsilə aparılması tələbi yeni Qanuna daxil edilib. Satınalma ilə bağlı məxfi məlumatı qorumaq üçün kağız daşıyıcılardan da istifadə edilə bilər.

Qanun yeni konsepsiya təqdim edir: çərçivə sazişi. Bu, satınalma təşkilatı ilə iki və ya daha çox təchizatçı arasında dövrü (büdcə ili) və ya təkrar satınalmaların şərtlərini müəyyən edən müqavilədir. Çərçivə müqaviləsi əsasında satınalma predmetinin həcmi və dəyəri onun bağlanması zamanı müəyyən edilmir.

Qanun aşağıdakıları əhatə etmir: (i) yalnız dövlət orqanlarından və təbii inhisar subyektləri tərəfindən qiymətləri tənzimlənən mal, iş və ya xidmətlərin təchizatı; (ii) kreditlərin alınması; (iii) qiymətli kağız, çek, və xarici valyuta ilə əqdlər və əlaqəli xidmətlər; (iv) dövlət-özəl tərəfdaşlıqları əsasında satınalmalar; (v) notariat hərəkətləri; (vi) investisiya və aktivlərin idarə edilməsi xidmətləri; (vii) pul nişanları, valyuta ehtiyatlarının idarə edilməsi, nağd xarici valyutanın alışı və daşınması, nəzarət subyektlərinə münasibətdə nəzarət, o cümlədən rezolyusiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı satınalmalar; (viii) dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən ərzaq məhsullarının mərkəzləşdirilmiş qaydada satın alınması; (ix) birinci instansiya məhkəmələri üçün dəftərxana ləvazimatının satın alınması; (x) Ələt Azad İqtisadi Zonasında təchizatlar; (xi) lotereya təşkilatçısı və idman mərc oyunları operatoruna idarəetməsinə verilən qurum tərəfindən satın alınma; (xii) 10.000 manatadək satınalmalar (bəzi təşkilatlar üçün 20.000 manat); və (xiii) müdafiə və ya dövlət təhlükəsizlik ehtiyacları üçün alınan mal, iş və ya xidmətlər. Beynəlxalq təşkilatların vəsaiti hesabına satınalma müvafiq sənədin şərtlərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

Təchizatçılar həm satınalma təşkilatının, həm də Xidmətin hərəkətlərindən, hərəkətsizliyindən və qərarlarından inzibati qaydada şikayət verə bilərlər. Onların öz hüquqlarını və qanunla təmin edilmiş mənafeələrini qorumaq üçün məhkəmələrə müraciət etmək hüququ da var.

Qanun, artıq qəbul olunub və 2024-cü il yanvarın 1-dən qüvvəyə minəcəkdir.

* * *

Sentyabr 2023 Qanunvericilik Yeniliyi*

Azərbaycan Respublikası

Ətraflı Məlumat üçün:

ContactUs@Bureau28a.com

*Məlumat hüquqi məsləhət təşkil etmir və bunun üçün nəzərdə tutulmur

Azərbaycan Respublikası

AZ1095, Bakı

Neftçilər Prospekti, Ev 67

www.bureau28a.com

©2023 “Bureau 28a” MMC